

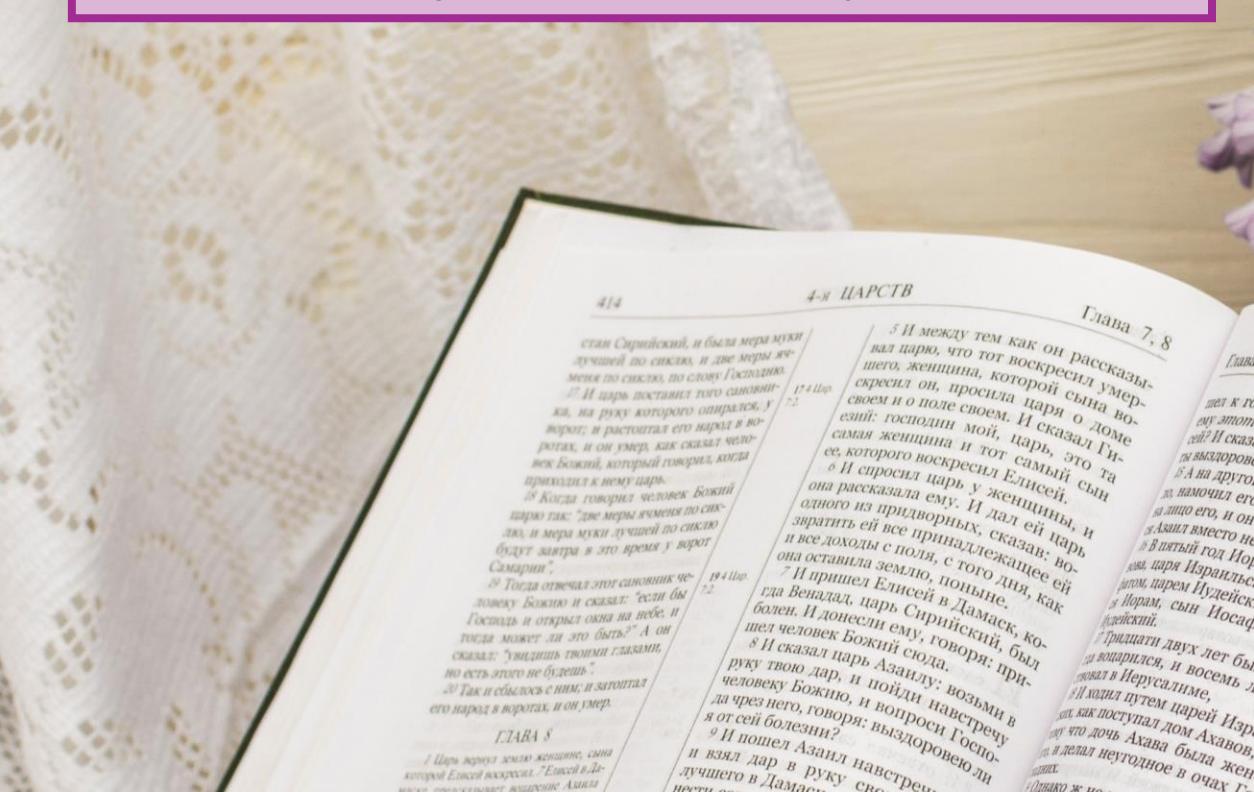
NAI VAKADINADINA E RUA

Copyright Ted Larson 2004

**“Sa daumalai na co, sa
daumira na sena, ia na
vosa ni noda Kalou ena
tudei ka tawa mudu”
(Aisea 40:8)**

Ena nodra sa mai mate na “reformers,” sa mai tu vakadua tale ga na veivakavou i oqo. Era yaco me batabata, kaukauwa na lewa ka sega na veiciqomi na isoqosoqo lotu vakavou i oqo.

E yaco tiko e levu sara na veisau ena vuravura ni politiki kei na vuku. Na levu ni tiko yavavala e vakavuna ki vei ira eso na me ra drotaka na nodra vanua ka vakasaqara na veivuke ena “nodra vanua na galala” o Amerika.

E yaco talega na tiko yavavala e loma i Iurope, ni tubu n veisaqasaqa kei na matanitu. E duri o Varanise me imatai ni matanitu tawavakabauta.

Me yacova mai na gauna oya. E maroroya tu na Kalou na nona i “vakadinadina e rua.” Na cava na ka e yacovi rau ena gauna dredre oqo?

Ko cei o rau na ivakadinadina e rua?

Na cava na balavu ni gauna ni nodrau vakadinadina tiko?

E rau mate vakacava?

Na gauna cava erau tucake tale kina ka lako cake ki lomalagi?

Na cava e yaco tarava?

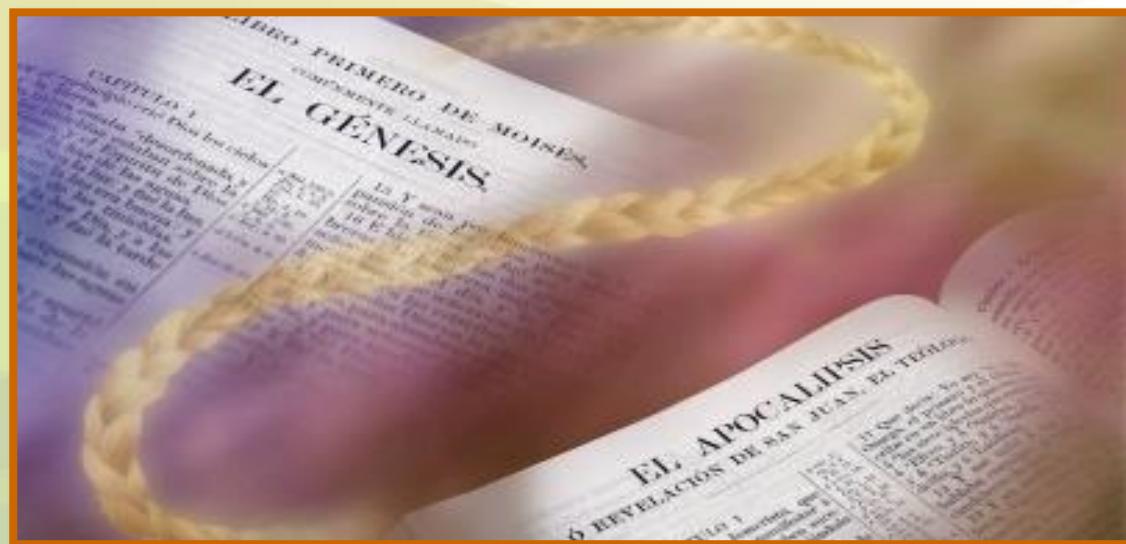

O CEI O RAU NA IVAKADINADINA E RUA?

“Na kau ruarua oqo na yacana na olive, kei na itutu ni cina erua sa tu ena mata ni Turaga kei vuravura” (Vakatakila 11:4)

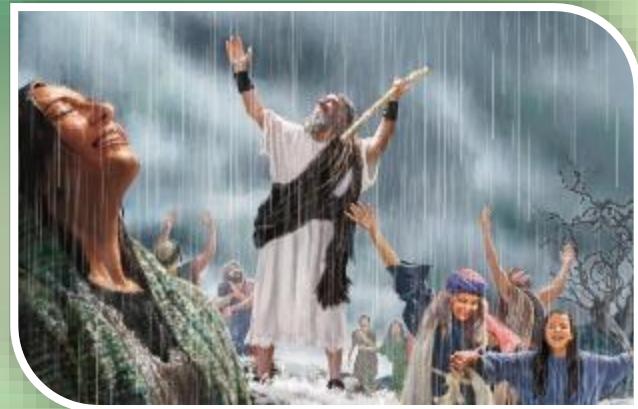
Na rua na vuni olive a tukuni oqo kei na rua na tutu ni cina (Vakatakila 11:4) e kauti keda kina raivotu nei Sakaraia ena Sakaraia wase e 4. Ena raivotu oqori na vuni olive e vakatubura na waiwai e vakania na tutu ni cina e vitu (Sakaraia 4:1-3, 12)

Na vuni olive e “e rua na ilumuti” ka, me vakataka na itutu ni cina, eratou vakatakila na vosa ni Kalou.” (Sakaraia 4:6, 14). Oya, na Veiyalayalati vou kei na Veiyalayalati You.

O CEI O RAU NA I VAKADINADINA E RUA?

Ni vakayagataki Mosese kei Ilaija me I vakatakila kila, oqo na ka e kaya na Vakatakila 11:

Erau vakaisulu
ena isulu taga (3)

Erau tu ena mata
ni Kalou (4)

Ke dua e via
vakacacani rau, e
lako mai
gusudrau na
bukawaqa. (5)

Erau sogoti
lomalagi me
kakua ni tau na
uca (6a)

Erau vukica na
wai me dra ka
yaviti vuravura
ena mate ca (6b)

E maroroi na
iVola Tabu ena
gauna ni tiko
leqa

Na Kalou e sega
ni vaka tara me
yali na nona
Vosa

Na vosa ni iVola
Tabu e “kani” ira
na kena meca
(Jer. 5:14)

O koya e cata na
iVola Tabu ena
vakuwai mai na
sovaraki ni Yalo
Tabu (waiwai).

O ira ga ka
vulica na iVola
Tabu era galala
mai na mate ca
kei na butobuto
vakayalo ena
gauna ni rarawa
(Middle Ages).

Me vakataki rau ga ko Mosese kei Ilaija, nai Vola Tabu ena lako curuma e dua na veivakararawataki levu, ena vala kei na matanitu tawavakabauta; ena caudre na lomada na yalodina... Ena sega ni cala na

NA CAVA NA BALAVU NI NODRAU VAKADINADINA TIKO?

"Ia kau na solia vei rau na noqu I talatala, me rau parofisai rawa ka siga 1,260 ka rau na vakaisulu ena I sulu taga." (Vakatakila. 11:3)

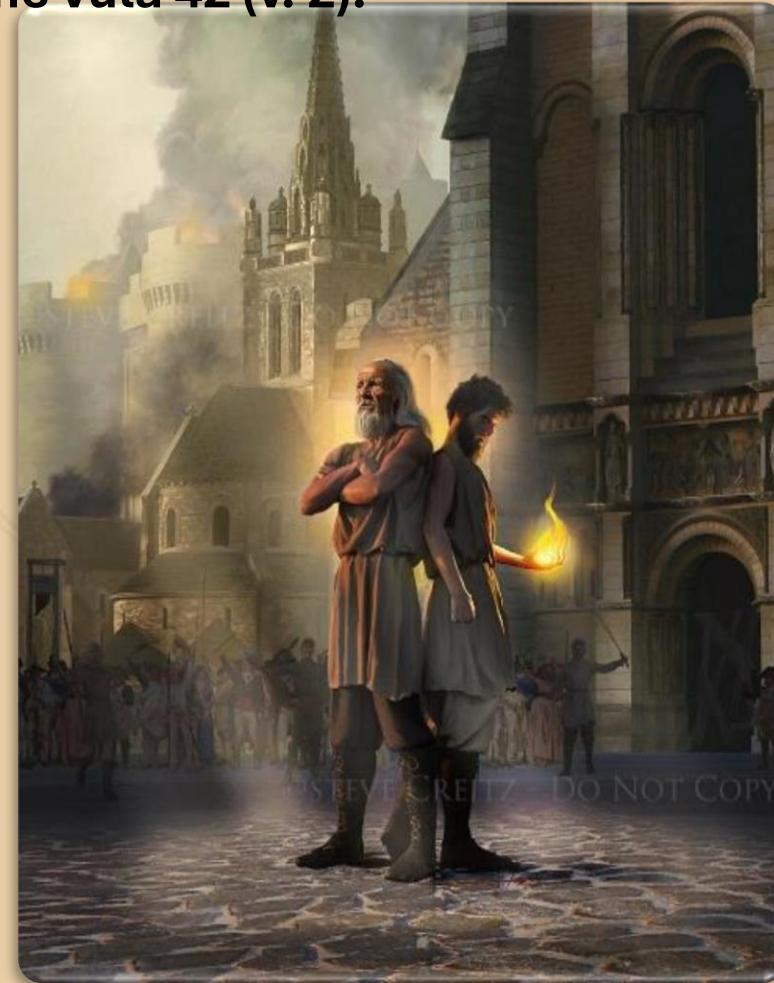
Na Vakatakila 11 e tekivu ena raivotu ni Vale Tabu mai Lomalagi kei ira era lotu ena mata ni cabocabo ni ka boi vinaka (Vktkla 11:1).

Na loma ni bai e taudaku ni vale sai koya na vuravura ka soli ki vei ira na veimatanitu tani – tawavakabauta – ka ra butuka na “koro tabu” – ira na tamata ni Kalou – me vula 42 (v. 2).

Ena gauna koya, ena vakaisulutaga na Vosa ni Kalou – na dredre levu - great hardships – (v. 3) [42 na vula x 30 na siga = 1,260 na siga (vaka parofisai, 1,260 na yabaki)].

Mai na yabaki 538, sa tekivu me vakamalua me vakayaco lomana na na lotu vaka Roma me laveta na nona I vakavuvuli vakatamata ka beca na Vosa ni Kalou, ka yacova sara yani nona vakata -buya na kena wiliki na I Vola Tabu ka lewa me ra vakamatei o ira ka wilika, se bulataka na kena livakabauta (vakavuvuli).

Ena icavacava ni gauna oqo, era solia ko ira na reformers e dua na vakacegu mai na veivakararawataki (Maciu 24:22).

ERAU A MATE VAKA CAVA?

“Ia ni rau sa vakaotia na nodrau I tukutuku, ena veivala kei rau na manumanu sa lako mai bulubulu sega ni vakabotona, ena kaukauwa vei rau ko koya, ka vakamatei rau. (Vtkla 11:7)

Na I bulubulu ka cavuti ena Vakatakila 11:7 sai koya na nodra I tikotiko na tevoro (Vtkla. 9:11; 20:1-3; Luke 8:30-31). Na manumanu sai koya na kaukauwa vakapolitiki se kaukauwa vakalotu (me vaka na manumanu e so ena Vakatakila kei na Taniela).

Na kaukauwa cava e cadra mai ni oti na 1,260 na yabaki, rauta na yabaki 1798?

Na French Revolution, ka tekivu ena 1789, e solia na kaukauwa ki na ka e vakatokai na “matanitu rerevaki” (1793-1794), ka vakamatatataka se o cei e tu ena daku ni matanitu oqo: o Setani kei ira na tevoro. Na matanitu oqo sa vakatokai me sala e tolu (Rev. 11:8):

Sotoma :Na French Revolution e a tekivuna e dua na gauna ni veika tawasavasava

Ijipita : Matanitu tawavakabauta (Ex. 5:2), sega ni kauwai ena qaravi ni kalou yalewa ni vuku. (“goddess of reason”)

Vanua e vakoti kina o Jisu: Ena cati na veisorovaki nei Jisu

Ena gauna oqo, e tababokoci na lotu, ka vakatabui na I Vola Tabu k vakamai.

“Na kaukauwa vakavuravura ka veiliutaki mai Faranise ena gauna ni Revolution e valuta saraga na Kalou kei na Nona Vosa ka bau dua toka na ka e se bera ni laurai vakadua e vuravura. E bokoca na matanitu na qaravi Kalou.

E vakasokomuni na iVola Tabu ka vakamai e matadra na tamata ka sala vata kei na kena vakalialiaai. Buturaki sobu na vunau ni Kalou. Bokoci laivi kece na vale ni volavola e qaravi kina na taba ni iVola Tabu. Biu vakatikitiki na siga ni vakacecegu ena vei macawa, ka vakacurumi na siga ni soqo ena vei tini na siga.

Vakatabui na papitaiso kei na komunio. Ena ibulubulu e tabaki kina na tukutuku me vakaraitaka ni na mate e dua ga na moce e tawa mudu.”

NA GAUNA CAVA ERAU TUCAKE TALE KINA KA LAKO CAKE I LOMALAGI?

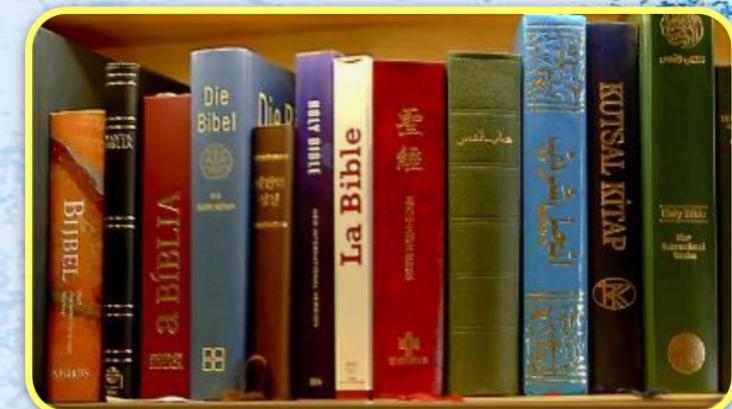
“a sa oti e tolu na siga ka veimama nai ka va ni siga, sa qai curumi rau na yalo ni bula mai vua na Kalou, a rau sa wavu tu kina: a sa ka levu na rere sa kani ira era sa raici rau.” (Vakatakila 11:11)

Ena Noveba 26, 1793, a solia o Parisi e dua na dikiri ka bokoca kina na lotu. E a qai bokoci na dikiri oqo ena 17 ni Jiune 1797. Ena tolu veimama na yabaki oqo, e reki o Varanise ka marautaka na nona sa “vagalalataki” veivakatotogani ni lotu, ena nona sa vagaluya na domo mai na iVola Tabu. (Vakatakila 11:9-10).

E sega ni vagalui se vakarusai, ka ni sa qai lamata me kaukauwa cake ga na I Vola Tabu. Era lako nai lakolako ni kaulotu mai na mata lotu Protestants ka kauta na kosipeli ki na I yalayala kei vuravura (Vaka

O William Wilberforce e a tauyavutaka na imatai ni Bible^{11:11}. Society ena 1804 me veikauyaki kina vakayauyau na iVola Tabu. Na kena i lavelave ka ra sa tu rawa era vakalevutaki tale vakaudolu, me yacova sara me sa ivola voli vakalevu duadua e vuravura. Ena gauna oqo, na kena veivotayaki na Vosa ni Kalou sa sega ni qai tarovi rawa. E sa biuta tu na Kalou ena dua na itutu ka na sega tale ni na qai vakarusai rawa kina.

NA CAVA E YACO TARAVA?

“A sa dola na vale ni lotu ni kaloi mai lomalagi, a sa rairai ena nona vale na kato ni vola ni veiyalayalati: a sa qai muri na livaliva kei na vos, kei na kurukru, kei na tavuki ni vanua, kei na uca cevata levu” (Vakatakila 11:19)

Mai na nodrau “tucake tale” na rua nai vakadinadina, sa tekivu kina na I otioti ni wasewase ni veiraravui vakalomalagi: nai tekitekivu ni gauna e muri sara.

Na gauna oqo ena cava ena Lesu Vakarua Mai, ni yaco na matanitu taucoko me nei Jisu ka me lewa ka sega ni mudu (Vakatakila 11:15).

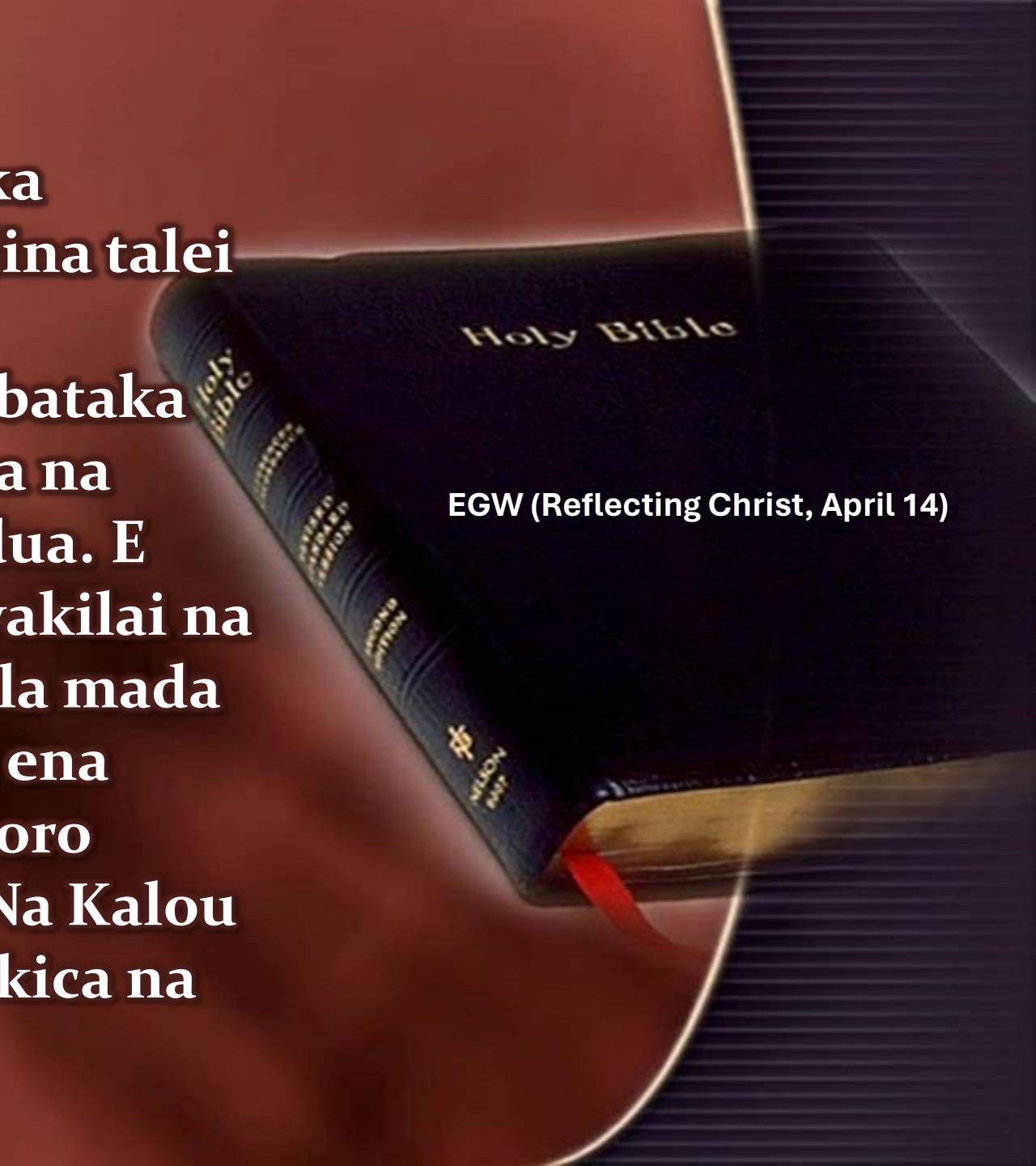
Ena liu taumada mai na gauna oya na veicudruvi na veimatanitu, ka laki tini ena nodra na vakarusai ko ira era “vakarusai vuravura” (Vakatakila 11:18).

Ena yaco na veika kece oqo ena vakasama mi lotu mai Lomalagi. (Vakatakila 11:16-17), ka mai tini ena raivotu ni kato ni veiyalayalati ena loma ni Valetabu mai Lomalagi.(Vak 11:19).

Ni sa yacova mai na “gauna ni veilwai” (Vktkla 11:18), sa vakaraitaki ki vuravura na I vunau koya ena lewai keda: na I Vunau e Tini ka tu ena loma ni kato ni veiyalayalati.

**“Na Yalo Tabu e tiko e yasai koya e
vakasaqara dina na Vosa ni Kalou, ka
vakaukauwataki koya me raica na dina talei
e tiko kina. Na veivakararamataki
vakalomalagi e curumi koya ka sitabataka
na dina e lomana. E vakasinaiti koya na
marau e se bera ni bau sotava vakadua. E
sobu vua na vakacegu ni Kalou. Sa vakilai na
talei ni dina e ya se bera ni bau vakila mada
e liu. E vakararamataki vua na Vosa ena
rarama vakalomalagi, ka vaka me boro
waiwai koula na vei vosa yadudua. Na Kalou
saraga e sa vosa tiko e utona – ka vukica na
Nona vosa me yalo ka bulu.”**

EGW (Reflecting Christ, April 14)